

Міністерство освіти і науки України

Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
кафедра політичних наук і права
Центр соціально-політичних досліджень «Politicus»

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА
ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ
ТА ШЛЯХИ МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 р.

м. Одеса

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS»**

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
з міжнародною участю**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ТА ШЛЯХИ
МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 року

м. Одеса

УДК 321(477)(063)

DOI: <https://doi.org/10.24195/UkrainianState2026-10>

*Рекомендовано до друку Вченою радою Університету Ушинського
(протокол від 28 травня 2026 року № 14)*

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Рецензенти:

Кокорев О. В., доктор політичних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри журналістики, соціальних комунікацій і ІТ-права Державного університету Інтелектуальних технологій і зв'язку.

Петінова О. Б., доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Музиченко Г. В. – проректор з наукової роботи, доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Каменчук Т. О. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Таску-Ставре М. – доктор політичних наук, професор, професор Бухарестського університету (Румунія);

Хевцуріані А. – доктор наук у сфері міжнародних відносин, професор факультету права та міжнародних відносин, Грузинський технічний університет (Грузія).

У збірнику матеріалів X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів» представлено результати наукових досліджень науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, молодих науковців та практиків із вітчизняних і зарубіжних закладів вищої освіти та наукових установ, об'єднаних прагненням до осмислення актуальних викликів державотворення, суспільного розвитку та післявоєнної відбудови України.

Матеріали збірника охоплюють широкий спектр актуальних проблем сучасної політичної, правової, економічної та соціогуманітарної науки. У наукових доповідях і дослідженнях висвітлено питання розвитку та модернізації політичних інститутів і процесів сучасної держави, правових та економічних механізмів відбудови України, інформаційної безпеки та протидії гібридним загрозам в умовах глобальних трансформацій. Значну увагу приділено філософським засадам державотворення, соціальним практикам і менеджменту соціокультурного розвитку, а також питанням євроінтеграції, транскордонної співпраці, міжнародних партнерств і регіональних стратегій сталого розвитку в умовах сучасних політичних та соціальних змін.

Збірник відображає високий рівень наукової дискусії та міждисциплінарного підходу до аналізу суспільно-політичних процесів, сприяє розвитку наукової комунікації та міжінституційної співпраці. Матеріали конференції становлять практичний і науковий інтерес для дослідників, викладачів, здобувачів освіти, представників органів державної влади, місцевого самоврядування та фахівців у сфері політичних, правових, економічних і соціогуманітарних наук.

Матеріали подано в авторській редакції. За зміст та достовірність наведених фактів, цитат і даних відповідальність несуть автори.

Gardus Maksym	STATE REGULATION OF ENERGY STORAGE SYSTEM DEVELOPMENT IN UKRAINE AS A TOOL FOR ENSURING POWER SYSTEM STABILITY	257
----------------------	--	-----

СЕКЦІЯ 3. ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА ТА ГІБРИДНІ ЗАГРОЗИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

Антонюк Артем	ЗАСТОСУВАННЯ МІЖНАРОДНИХ СПОРТИВНИХ САНКЦІЙ У СФЕРІ КІБЕРСПОРТУ: МЕХАНІЗМИ ІЗОЛЯЦІЇ АГРЕСОРА В ЦИФРОВОМУ ПРОСТОРИ	262
Буга Володимир	ІНФОРМАЦІЙНІ ОПЕРАЦІЇ ЯК ЕЛЕМЕНТ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ: УКРАЇНСЬКИЙ КЕЙС	265
Бищук Людмила	ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА ТА ГІБРИДНІ ЗАГРОЗИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ	266
Водяницька Олена, Алескерова Юлія	МЕХАНІЗМИ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ МІЖНАРОДНИХ ГРОШОВИХ ПЕРЕКАЗІВ В СИСТЕМІ ПРОТИДІЇ ЗАГРОЗАМ	269
Волобоєва Злата, Габорець Ольга	СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ ЯК ІНСТРУМЕНТ ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНИХ ОПЕРАЦІЙ У ГІБРИДНІЙ ВІЙНІ	273
Гнезділов Владислав	РИЗИКИ ФІНАНСУВАННЯ ТЕРОРИЗМУ ТА СЕПАРАТИЗМУ ЧЕРЕЗ ДЕЦЕНТРАЛІЗОВАНІ ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ	275
Загалевиц Валентина	ГІБРИДНА ВІЙНА ЯК НОВІТНІЙ ІНСТРУМЕНТ ГЕОПОЛІТИЧНОГО ВПЛИВУ	278
Каменчук Тетяна	ІНФОРМАЦІЙНА ВІЙНА ПРОТИ УКРАЇНИ ЯК ПРИКЛАД СУЧАСНОЇ ГІБРИДНОЇ АГРЕСІЇ	282
Каретна Ольга	СОЦІАЛЬНА ІНЖЕНЕРІЯ ТА МАНІПУЛЯЦІЯ ГРОМАДСЬКОЮ ДУМКОЮ ЯК КЛЮЧОВІ ЕЛЕМЕНТИ ГІБРИДНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ: МЕТОДИ ТА ЗАХИСТ	286
Кобзей Наталія	ЛІНГВОПРАГМАТИЧНІ СТРАТЕГІЇ ВПЛИВУ В УМОВАХ ГІБРИДНИХ ЗАГРОЗ: АНАЛІЗ СУЧАСНОГО МЕДІАДИСКУРСУ	290
Кобус Олена, Бондаренко Степан	ЙМОВІРНІСНІ МОДЕЛІ ПРОГНОЗУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ІНЦИДЕНТІВ У ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ	294
Ковалевська Лейла	ТЕХНОЛОГІЇ ІНФОРМАЦІЙНОГО ВПЛИВУ НА СУСПІЛЬНУ СВІДОМІСТЬ У ПОЛІТИЧНИХ КОНФЛІКТАХ	297
Колесников Максим	ЗАХИСТ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ ВІД ГІБРИДНИХ ЗАГРОЗ: ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ФІЗИЧНОГО ПРИМУСУ СПІВРОБІТНИКАМИ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ В УМОВАХ ПРОТИДІЇ	301
Кочин Владислав, Мальцев Вадим	ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА ЯК ПРІОРИТЕТ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ ПОЛІЦІЇ В КОНТЕКСТІ ПРОТИДІЇ СУЧАСНИМ ГІБРИДНИМ ВИКЛИКАМ	305
Кресан Валерія	ЦИФРОВИЙ АКТИВІЗМ І «TELEGRAM-ДЕРЖАВА»: НОВІ ФОРМИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ	308

Колесников М. Є.

здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
другого року навчання
Національна юридична академія ім. Ярослава Мудрого
м. Харків, Україна

ЗАХИСТ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ ВІД ГІБРИДНИХ ЗАГРОЗ: ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ФІЗИЧНОГО ПРИМУСУ СПІВРОБІТНИКАМИ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ В УМОВАХ ПРОТИДІЇ АЛГОРИТМАМ ЗНИЩЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ

В умовах розгортання гібридної війни кіберпростір та цифрові дані перетворилися на критичні об'єкти захисту держави, що вимагає від служб спеціального призначення радикальних змін у підході до вирішення поставлених оперативних (бойових) завдань. Актуальність дослідження правових та тактичних засад застосування фізичної сили співробітниками Служби безпеки України в сучасних умовах обумовлена значним перетворенням безпекового простору через повномасштабну збройну агресію та дію правового режиму воєнного стану [7, с. 90]. Діяльність спецслужби на сучасному етапі змістилася з класичних адміністративно-процесуальних функцій до сфери безпосереднього оперативно-бойового застосування, де межа між заходом примусу та бойовим зіткненням в умовах ближнього бою й обмеженого простору стає дедалі тоншою. Практика показує, що виконання завдань із нейтралізації ворожих осередків впливу в міській забудові вимагає від співробітників високої фізичної підготовки, а також досконалого володіння тактичними прийомами поетапного кутового огляду та динамічного контролю «сліпих зон». В обмеженому просторі навіть найменша затримка у виборі моменту для силового контакту призводить до фатальних наслідків для життя особового складу [6]. На сьогодні, воєнний стан створює необхідність переосмислення заходів фізичного впливу як інструменту втручання в нестабільне середовище, де загроза життю поєднується з ризиком незворотної втрати стратегічної інформації [4, с. 2].

Окрему увагу слід зосередити на особливостях оперативно-бойових заходів проти кіберзлочинців, зокрема під час заходів з припинення діяльності «ботоферм» та центрів фінансування тероризму через віртуальні активи. Ключове питання полягає в тому, як особливості поведінки злочинців, а саме намагання заблокувати комп'ютери, фізично знищити носії інформації або стерти криптографічні ключі доступу, значно зумовлюють необхідність зміни методів фізичного впливу [3]. Аналіз технічного забезпечення протиправної

діяльності свідчить, що використання злочинцями апаратних переривачів, таких як магнітні кабелі BusKill, що блокують систему або стирають ключі шифрування (зокрема, заголовки LUKS) при спробі віддалити користувача від пристрою, вимагає відмови від традиційних методів затримання, спрямованих на переведення його в лежаче положення. Якщо стандартна тактика передбачає негайне відокремлення правопорушника від робочого місця, то в ситуації з активованим апаратним запобіжником такі дії призведуть до миттєвого спрацювання сценаріїв самознищення даних [5].

Обґрунтування трансформації тактичних підходів базується на розширенні телеологічного змісту застосування сили. У таких випадках вона, в першу чергу, є нейтралізацією загрози життю співробітника, а, по-друге, використовується для миттєвого блокування рухової активності підозрюваного й збереження доступу до цифрових доказів у стані активної сесії [4, с. 4]. Враховуючи криптографічну стійкість сучасних алгоритмів, подальше дешифрування даних стає фактично неможливим у разі переходу пристрою в заблокований режим внаслідок вимкнення живлення чи спрацювання захисних протоколів. Відповідно, вектор фізичного впливу має зміщуватися у площину «анатомічної стабілізації» особи безпосередньо на робочому місці. Це вимагає застосування спеціалізованих прийомів фіксації кистей рук та пальців (блокування мікромоторики) без зміни просторового положення тіла фігуранта відносно технічних засобів. Зазначена специфіка актуалізує необхідність перегляду відомчих інструкцій СБУ, оскільки чинна нормативна база орієнтована переважно на подолання активного фізичного опору, а не на превентивне унеможливлення дій, спрямованих на знищення інформації. Аналіз міжнародної практики (зокрема, операцій із затримання адміністраторів тіньових маркетплейсів, наприклад справи Silk Road) підтверджує, що ефективність заходу залежить від фактору раптовості та здатності групи захоплення здійснити фізичний контроль швидше, ніж підозрюваний встигне активувати механізми екстреного видалення даних.

Розглядаючи практичний аспект оперативно-бойових завдань, слід вказати на їх суттєву відмінність від стандартних заходів через обмежений простір, раптовість та високу загрозу життю під час проведення огляду та взяття під контроль приміщень. Архітектурні особливості об'єктів, де розташовуються незаконні телекомунікаційні центри, формують значну кількість тактично неконтрольованих секторів («сліпих зон»). У таких умовах зростає ризик застосування протидіючою стороною інженерно-технічних пасток або систем термічного руйнування носіїв інформації (так званих «burn boxes») [3]. Це актуалізує доцільність використання засобів сенсорної дезорієнтації (зокрема, спеціальних засобів світлошумової дії) з метою придушення фізичного опору та

введення в стан тимчасової когнітивної дезорієнтації. Він унеможливорює скоординовані дії зловмисника, спрямовані на активацію алгоритмів знищення доказів у початковій фазі операції. У цьому контексті критичного переосмислення потребує нормативна вимога щодо обов'язкового попередження про застосування фізичної сили. Варто визнати, що в умовах протидії гібридним загрозам часова затримка на вербальне попередження може призвести до незворотної втрати інформації, що становить стратегічну цінність для національної безпеки, що дає підстави кваліфікувати такі ситуації як випадки крайньої необхідності [7, с. 91-92].

Важливо підкреслити, що застосування інтенсивного фізичного примусу в периметрі розташування комп'ютерної техніки повинно співвідноситися з вимогами щодо безперервності процесуального ланцюга зберігання доказів (англ. *chain of custody*). Алгоритм фіксації обстановки після нейтралізації фізичного опору передбачає невідкладне підключення вилученого обладнання до безперебійних джерел живлення та застосування апаратних емуляторів активності користувача для унеможливлення переходу операційних систем у режим блокування. Зазначене зумовлює необхідність повної синхронізації дій між групою фізичного захоплення та фахівцями з цифрової криміналістики, які повинні вводитися в дію безпосередньо у другому ешелоні бойового порядку. Застосування більш жорстких заходів фізичного контролю вважається законним, якщо воно зумовлене крайньою необхідністю запобігання знищенню інформації, що становить критичне значення для національної безпеки України [1, с. 8, 20; 2, с. 182].

Пріоритетним напрямом удосконалення ефективності спеціальних заходів є комплексна модернізація нормативно-правової основи та системи професійної підготовки. По-перше, нагальною є потреба в реалізації законодавчих змін, які б чітко регламентували застосування фізичної сили як заходу забезпечення недоторканності електронних носіїв інформації та запобігання втраті доступу до активних сесій користувача (навіть за відсутності активного фізичного опору з боку особи). По-друге, у площині тактичної підготовки доцільним вбачається впровадження методики ситуаційного моделювання, де відпрацювання силового затримання відбувається в умовах імітації високотехнологічних приміщень, обладнаних засобами екстреного знищення даних. Особовий склад повинен володіти тактикою дій у межах робочих зон правопорушників на рівні стійких рухових навичок. По-третє, навчальний процес має передбачати бойове злагодження штурмових груп із фахівцями технічного супроводу (експертами з кібербезпеки) для вироблення алгоритмів синхронного фізичного блокування фігуранта та технічної фіксації статусу комп'ютерних систем.

Підсумовуючи викладене, слід наголосити, що в умовах цифровізації злочинності функціональне призначення фізичної сили змінюється з інструменту подолання опору на засіб превентивного контролю. Фактор часу набуває критичного значення – швидкість реакції співробітника має випереджати активацію будь-яких механізмів захисту інформації, адже втрата доказової бази рівнозначна провалу спеціальної операції. Органічне поєднання дієвої тактики ближнього бою з глибоким розумінням стратегій протидії криміналістичному дослідженню дозволить ефективно нейтралізувати сучасні гібридні загрози.

Література:

1. ДСТУ ISO/IEC 27037:2017 Інформаційні технології. Методи захисту. Настанови для ідентифікації, збирання, здобуття та збереження цифрових доказів (ISO/IEC 27037:2012, IDT). [Чинний від 01.01.2019]. 37 с. URL: <https://bit.ly/40tFwV9> (дата звернення: 16.03.2026).
2. Савчук Д. Принципи застосування заходів примусу правоохоронними органами. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 7. С. 182–187. DOI: <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2020.7.31>. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2020/7/32.pdf> (дата звернення: 16.03.2026).
3. Anderson M. R. Computer Evidence Processing Step 1 – Seizure of the Computer. 12.08.2010. URL: <https://bit.ly/3PbTgRV> (дата звернення: 16.03.2026).
4. Best Practices For Seizing Electronic Evidence v.3: A Pocket Guide for First Responders / U.S. Department of Homeland Security; United States Secret Service. URL: <https://bit.ly/40x2XwM> (дата звернення: 15.03.2026).
5. Disarm BusKill in QubesOS. 02.10.2023. URL: <https://www.buskill.in/qubes-disarm/> (дата звернення: 16.03.2026).
6. gegure. «Плаваючий кут» і сектор обстрілу в CQB. 11.07.2023. URL: <https://bit.ly/4uvUbNa> (дата звернення: 15.03.2026).
7. Myslyva O. Foreign experience in police training: implementation in Ukraine. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2025. № 1. С. 90–95. DOI: <https://doi.org/10.61345/1339-7915.2025.1.13>. URL: <https://journal-vjhr.sk/wp-content/uploads/2025/08/15-1.pdf> (дата звернення: 15.03.2026).

Наукове видання

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Опубліковано в авторській редакції